

General | Sara Cáceres | Actualitzat el 11/05/2021 a les 07:51

Tant si estàs embarassada com si ja has parit, aquests són els teus drets

Coneix els teus drets obstètrics i ginecològics. Ens els explica la llevadora i activista Sara Cáceres

[inicentrareport]Venim d'una atenció a l'embaràs i part essencialment paternalista i patriarcal, en la qual no s'ha escoltat les dones, **se les ha infantilitzat i se les ha reduït a cossos**, sense una veu pròpia i única.

Tot i que tot plegat ens pot sonar ben llunyà, la certesa és que avui dia encara se segueixen reproduint pràctiques que atempten contra els drets de les dones. És més, hi **ha moltes pràctiques que tenim normalitzades i naturalitzades** i que ens poden costar identificar però que tot i això vulneren els nostres drets.

Per això és fonamental que es coneguin **els nostres drets ginecològics i obstètrics**, per poder **prendre partit com a subjectes actius i reclamar allò que ens pertany**, per tal que els i les professionals sanitaris que treballen en aquest sector revisin i s'actualitzin el que els sigui necessari per garantir un acompanyament digne a l'altura de les necessitats de cada dona.

Segons l'article 2 de la Llei Bàsica Reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica, de novembre del 2002: "**Tota actuació en l'àmbit de la sanitat requereix el previ consentiment dels pacients o usuaris**. El consentiment s'ha d'obtenir després que el pacient rebi una informació adequada. El pacient o usuari té dret a decidir lliurement després de rebre la informació adequada entre les opcions clíniques disponibles".

Així doncs, qualsevol professional que intervingui en l'activitat assistencial està obligat no només a oferir uns serveis de manera correcta sinó també a complir en els deures d'informació i documentació clínica i a respectar les decisions adoptades lliurement i voluntàriament per part del/de la pacient.

Aquesta llei es tradueix en diversos drets que a continuació detallem i exemplifiquem:

[GotaVerdaPle]**Tens dret a decidir:** per qualsevol intervenció, des de posar una via perifèrica, posar un catèter per una epidural i fins i tot una anestèsia general prèvia a una cesària. Per tot plegat es requereix el consentiment explícit de la usuària (ja sigui verbal o escrit).

De la mateixa manera que acceptes un consentiment escrit el pots revocar en qualsevol moment. També pots negar-te a una opció terapèutica mèdica. Per exemple, posem que els teus ritmes de treball de part són més lents del que indica el protocol mèdic que és "normal" i per aquest motiu, se't proposa iniciar oxitocina sintètica o trencar la bossa per tal d'"accelerar el part". Pots decidir no realitzar cap intervenció, la qual cosa ens porta a aquesta altres dos drets: dret a la informació i dret a l'elecció.

[GotaVerdaPle]**Tens dret a tenir informació:** Per tal de poder decidir prèviament necessites tota la informació possible. Els i les professionals sanitaris tenen el deure de proporcionar tota la informació disponible d'una forma clara i entenedora.

Posem que tens visita amb la teva llevadora durant l'embaràs i t'ofereix administrar la vacuna de la tos ferina. La seva obligació és informar-te sobre aquesta vacuna en base l'evidència científica actual per tal que tu decideixis lliurement quan tinguis tota la informació.

Si se't proposa "accelerar el part" tens dret a tenir informació, saber quina és la teva situació i tens dret a dir que no

Tornant al cas que se't proposa "accelerar el part", abans has de saber quina és la situació del part, en què consisteixen aquestes intervencions per tal de poder decidir.

[GotaVerdaPle]**Tens dret a escollir:** Si et negues a una intervenció, quines altres opcions tens? Aquí entra en joc el dret a poder escollir. Les sanitàries han d'informar-te de totes les opcions que disposes per poder escollir segons els teus desitjos i necessitats. Si saps que abans d'iniciar l'oxitocina sintètica hi ha altres possibilitats, com intentar altres posicions, donar més temps al procés, podràs escollir què és el que realment vols.

[GotaVerdaPle]**Tens dret a conèixer els i les professionals sanitaris i sanitàries que t'atenen:** Cada professional que t'atén i t'acompanya durant el procés té l'obligació d'identificar-se amb el seu nom i amb la seva funció i especialitat. Des de la llevadora que t'acompanya durant l'embaràs, la ginecòloga que et fa l'ecografia, l'estudiant de medicina que està realitzant les seves pràctiques i la resident de llevadora que t'acompanya en el part juntament amb la llevadora.

[GotaVerdaPle]**Dret a la intimitat:** L'atenció a les dones en els seus processos reproductius i sexuals hauria de caracteritzar-se per un acompanyament especialment sensible, privat i individual, per motius evidents.

Per exemple, quan una dona va a realitzar-se una citologia, la sanitària que realitzi la pràctica ha de garantir que la usuària se senti tan còmoda com sigui possible, així com minimitzar al màxim l'exposició dels genitals. Per exemple, si la matrona t'està realitzant una citologia, no ha passat la cortina, la porta s'obre i entra a la consulta una segona persona, no s'està garantint una protecció de la seva intimitat.

De la mateixa manera que si se't realitza un tacte vaginal durant el treball de part s'ha de fer amb la màxima intimitat possible.

[GotaVerdaPle]**Tens dret a escollir qui vols que t'atengui i t'acompanyi en el part.** Si no estàs disposada al fet que estudiants d'infermeria o medicina estiguin presents al teu part, encara que estiguis a un hospital universitari, tens dret a decidir qui vols que estigui present i qui no.

Igualment, tens dret a canviar de llevadora o ginecòleg/a. Si no et sents còmoda amb la llevadora que t'està portant l'embaràs, el part o el postpart o fins i tot la ginecòloga/ginecòleg de referència que et fa les visites ginecològiques periòdicament, tens dret a canviar de professional.

Ja per acabar, deixa'm que t'expliqui què és un protocol mèdic i un pla de part.

[GotaVerdaPle]**Què és un protocol mèdic?** Els protocols són eines útils per guiar i orientar als i les professionals sanitaris en la seva funció assistencial diària. Consisteixen en un conjunt de recomanacions, en principi actualitzades, que estandaritzen els diversos procediments.

No tenen cap mena d'obligatorietat judicial i el criteri sanitari preval sobre aquest. Els protocols parteixen d'unes generalitats i no engloben totes les necessitats ni totes les opcions possibles, per la qual cosa el seu seguiment estricte pot implicar una atenció massa rígida i poc individualitzada.

Per tant, **un procediment que estigui fonamentat en un protocol no implica que sigui l'única opció**, sinó que és una més. Per exemple, en alguns hospitals està protocol·litzat que els tactes vaginals siguin cada dues hores, quan l'evidència científica ens diu que no són necessaris abans de les quatre hores. Com a usuària a la qual t'estan fent un servei pots sol·licitar que els tactes te'ls facin cada quatre hores o quan hi hagi indicació mèdica després de la informació i així ho decideixis.

Lligat a la Llei de l'Autonomia del Pacient tenim els Plans de Part, consentiments informats en els quals es recullen les voluntats, desitjos i necessitats que vols que es respectin durant el transcurs del part. L'objectiu és protegir els teus drets individuals i és una bona manera d'informar-se, contemplar totes les opcions i decidir què vols i què no vols.

Evidentment, **allò que verbalitzis en aquell moment prevaldrà al que has escrit**, i en qualsevol moment del treball de part pots canviar d'opinió i prendre altres decisions o canviar les teves preferències. [ficentrareport]
[enquestaregistre]